

С Т А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Тодор Стефанов Недев, Университет за национално и световно стопанство - София, катедра „Финанси”, хабилитиран по научната специалност 05.02.05 „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”, научен ръководител на дисертационния труд

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност 05.02.05 „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Николета Димитрова Карамилева,

Тема на дисертационния труд: **Влиянието на климатичните промени върху пазара на портфейлни инвестиции и възможностите пред района на Добруджа**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1197/22.04.2021 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Николета Карамилева е обучавана по докторска програма по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”, задочна форма съгласно Заповед № 550/16.03.2017 Срокът на обучение в

докторантура е бил от 20.02.2017 до 20.02.2021 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Структура: въведение, изложение в три глави, заключение, две приложения и библиография.

Използваните източници – български и чуждестранни – са 142 на брой. *Общият обем* страници на дисертационния труд е 211 стр., от които основен текст 193 стр. Основният текст съдържа 30 фигури и 24 таблици.

Разгледаната в дисертационния труд проблематика буди научен и практически интерес, имайки предвид актуалността на проблемите, свързани с необходимостта от преосмисляне на системите и механизмите на рисковото управление във финансовите институции и нарастващия интерес на инвеститорите към инструменти за управление на климатичните промени.

Целта на изследването е дефинирана от автора така:

“Целта бива дефинирана като изследване на финансовите аспекти на климатичните изменения върху способността на инвеститорите да управляват рисковете, свързани с околната среда и финансирането на действия по ограничаване или приспособяване към негативните ѝ последствия.

Обект на изследването е *“взаимодействието на портфейлните инвестиции с климатичните промени.”*

Предмет на изследването са: *“рисковете и възможностите, свързани с климатичните финансови инвестиции, характеристиките на инструментите и потенциала им да ограничат или адаптират към промените в климата.”*

Изследването се основава върху подходящо избрана методологическа

платформа и е добре структурирано с логическа последователност.

Конструиран е добър иконометричен модел , който позволява постигането на поставените изследователски задачи.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Направено е цялостно изследване на традиционни и поведенчески приложими модели за оценяване на климатичните инвестиции, като е направен опит за проектиране на климатичен дериват за зърно-производителите в Добруджа, който да създаде по-добри възможности за управление на рисковете от климатичните промени

Реализирани са поставените цели и задачи в изследването и логично се стига до посочените приноси моменти в автореферата.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В авторска справка за приносите на дисертационния труд са посочени 5 приносни момента:

- 1. Установяване и анализ на връзката между промените в климата и портфейлните инвестиции в качеството им да ги ограничават и адаптират икономическите агенти към тях по света и в България;*
- 2. Очертаване на поведенческо-финансовите и неврофинансовите характеристики на инвеститорите към климатичните инвестиции на теоретична база и доказана по емпиричен път в изследването;*
- 3. Сравнително изследване между традиционните и инвестициите в устойчиво- дефинирани активи по отношение на показателите за риск и възвращаемост и моделите за оценка – МОКА, Трифакторен модел на Фама и Френч и Четирифакторен на Кархарт;*
- 4. Проектиране на климатичен дериват за българската действителност, като нагледно изобразяване на силните, слабите страни,*

възможностите и заплахите пред проектирането му за родната зърнопроизводителна индустрия.;

5. Разкриване на потенциала на пазара за Климатични финансови инструменти в България и необходимите условия за развитието му за първичния сектор на икономиката и по-специално – зърнопроизводителите, както на институционално ниво, така и през нагласите на потенциалните инвеститори чрез проведено анкетно проучване.

Посочените приносни моменти мога да приема като обогатяващи съществуващите знания и приложими в практиката в недалечно бъдеще.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Посочени са 4 публикации, които съдържат основните компоненти на авторовата теза. Приемам, че направените публикации са достатъчни за представяне на основните резултати от направеното изследване пред научната общност.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява коректно съдържанието на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Като препоръка - мога само да пожелаая на дисертанта да запази научния си интерес към изследване на проблемите на климатичните промени и възможностите за тяхното управление.

8. Заключение

Считам, че представеният за защита дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и доказва способността на Николета Карамилева да формулира и изследва

актуален научен проблем, както и да изведе значими за финансовата теория и практика приложни приноси. Отчитайки безспорните приноси на научната разработка давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Николета Димитрова Карамилева образователната и научна степен „доктор” по научната специалност „ 05.02.05., Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”.

13. 05. 2021 г.

Подпис:

София

(доц. д-р Тодор Недев)